

Grundläggande granskning 2023

Barn- och ungdomsnämnden

Diarienummer:
Datum:
Handläggare:
Organisation:

Innehåll

Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	4
Metod och avgränsning	5
Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?	6
Internbudget	6
Måluppfyllelse 2023	7
Bedömning	8
Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?	9
Internbudget	9
Måluppfyllelse för ekonomi	9
Iakttagelser nämndens ekonomiska utfall 2023	10
Har nämnden säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	11
Nämndens arbete	11
System för internkontroll och riskhantering	11
Sammanfattande analys och bedömning av de tre revisionsfrågorna	13
Bilaga 1 Nämndens mål	14
Bilaga 2 Avstämning hösten 2023	15
Iakttagelser Delårsrapport 31/8	15
Ekonomi	15
Ändamålsenlig verksamhet - verksamhetsmål	16
Iakttagelser intern kontroll	17

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Nämnderna och styrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna grundläggande granskat barn- och ungdomsnämnden.

PwC har som sakkunniga biträden till Linköpings kommun, enligt ramavtal för revisionstjänster KS26 2021-116, genomfört den grundläggande granskningen avseende nämnderna. Syftet med rapporten är att ge underlag till de förtroendevalda revisorerna inför framtagandet av den årliga revisionsberättelsen.

Arbetet har utförts av Lena Salomon, Elin Rylander och Linn Bergman i enlighet med kommunrevisionens beslutade projektplan 2023-05-23.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge revisorerna ett underlag till uttalande i en årlig revisionsberättelse.

Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
2. Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
3. Har nämnden säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, slutsatser och bedömningar bygger på följande lagstiftning och kommunens styrdokument:

- Kommunallagen (2017:725).
- Linköpings kommuns reglemente, fastställt av kommunfullmäktige.
- Linköpings kommuns budget för 2023 med plan för 2024-2028.

Metod och avgränsning

Granskningen är översiktlig och har skett löpande över året. Den behandlar främst styrning mot mål och målfyllelse vid årets slut samt nämndernas systematiska arbete med intern styrning och kontroll. Vi har också granskat om verksamheten lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten, om målen uppnås och om verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt om adekvata och tillräckliga åtgärder för att uppnå fastställda mål vidtagits vid avvikelser.

Under året uppmärksammas kommunens och nämndernas styrande dokument och särskilda iakttagelser utifrån 2022 års granskning.

Granskningen har skett av nämndens internbudget och verksamhetsplan 2023, delårsrapport per augusti 2023 och verksamhetsberättelse för 2023. Vidare har vi tagit del av uppföljningar av ekonomi och verksamhet samt nämndens handlingar och protokoll.

En avstämning av om resultaten i delårsrapporten den 31 augusti är förenliga med fastställd budget och mål för verksamheten lämnades till revisorerna hösten 2023. Avstämningen bifogas i bilaga 2.

Granskningens avrapportering sker utifrån fokus på avvikelser.

Utbildningsdirektör har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?

Granskning av om nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt enligt kommunens budget för 2023 och tilldelade ansvarsområden enligt Reglemente för Linköpings kommun (2022-05-31 §199).

Reglemente

I reglementet framgår nämndens uppdrag och ansvarsområden. Nämnden ska svara för kommunens ansvar och verksamhet enligt förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem och öppen fritidsverksamhet, särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet. Ovanstående ska utföras i enlighet med vad som stadgas i skollagen och övriga till ansvarsområdet hörande författningar. Nämnden är styrelse för utbildningen inom sitt ansvarsområde och svarar för myndighetsutövning inom området. Nämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan inom nämndens ansvarsområden. Nämnden ska även genom egna beställningar eller i samverkan med andra kommunala eller regionala organ svara för skolskjuts.

Internbudget

Granskningsinriktning:

- *Granskning av om nämndens mål utgår från de kommunövergripande målen*
- *Granskning av om det för målen anges förväntade resultat och vad verksamheten vill uppnå under budgetperioden*
- *Granskning av om nämndindikatorer finns, om de utgör ett underlag för värdering och analys av målfyllelse och har ett värde som visar vilket resultat som ska uppnås under perioden*

lakttagelser

Nämnden beslutade 2023-03-23 om internbudget för 2023.

I bilaga 1 redovisas nämndens mål.

I internbudgeten för 2023 har nämnden elva mål och 21 strategiska utvecklingsuppdrag. I internbudget har samtliga mål mätbara indikatorer och målvärden för 2023.

Nämndens verksamhetsplan

Enligt kommunens styr- och ledningssystem är förvaltningarnas verksamhetsplaner en del av kommunstyrelsens och nämndernas internbudgetar. Aktiviteterna i verksamhetsplanen ska ha fokus på vad förvaltningen ska förändra och utveckla i verksamheten och ska ha en

tydlig koppling till prioriterade styrdokument, nämndmål, strategiska utvecklingsuppdrag och/eller nämnduppdrag.

Granskningsinriktning:

- *Granskning av om verksamhetsplanens aktiviteter har tydlig koppling till utvecklingsuppdrag, nämndmål och prioriterade styrdokument.*
- *Granskning av om verksamhetsplanens aktiviteter och handlingsplaner har fokus på vad förvaltningen ska förändra och utveckla i verksamheten.*

lakttagelser

- Verksamhetsplan för 2023 finns som bilaga till av nämnden beslutad internbudget. I planen finns aktiviteter för respektive mål enligt internbudgeten.

Måluppfyllelse 2023

Nämndens måluppfyllelse - om nämnden redovisat resultat som är förenligt med kommunens mål och nämndens förväntade resultat.

Löpande uppföljning

Granskningsinriktning:

- *Granskning av nämndens löpande uppföljning av mål och uppdrag.*
- *Granskning av om åtgärder vidtagits i de fall målen inte uppnås.*

lakttagelser

Nämnden har följt upp målen i delårsrapporten per den 31 augusti. Nämnden prognostiserade då att av elva mål skulle inget mål att uppnås, åtta mål delvis uppnås och tre mål inte uppnås. Den prognostiserade måluppfyllelsen indikerade att åtgärder behövde vidtas för att stärka graden av måluppfyllelse för helåret. För att uppnå målet om kostnadseffektivt lokalutnyttjande beslutade nämnden 26 mars 2023, § 26, om effektivt lokalutnyttjande, målet bedöms trots det inte uppnås under 2023. För övriga mål kan vi inte styrka att nämnden beslutat om åtgärder för att nå ökad måluppfyllelse.

Nämndens måluppfyllelse 2023

Granskningsinriktning:

- *Granskning av om måluppfyllelsen utgår från kommunens instruktioner för redovisningen av målen.*
- *Granskning av om redovisningen av det som uppnåtts är i överensstämmelse med de förväntade eller önskade resultaten som fastställts i förväg.*
- *Granskning av om det i redovisningen av måluppfyllelsen redogörs för prestationer och effekter som stödjer nämndens bedömning.*

Lakttagelser

Nämnden redogör för årets måluppfyllelse i verksamhetsberättelsen. Se bilaga 1. Nämndens bedömning utgår från nämndens indikatorer och att genomförda och pågående aktiviteter bidrar till måluppfyllelsen.

Nämnden har följt upp samtliga av internbudgetens nämndindikatorer och redovisat utfallet för majoriteten av dessa. Det framgår förklaring för de indikatorer där utfall saknas.

Barn- och ungdomsnämnden redovisar uppföljning av samtliga 21 strategiska utvecklingsuppdrag som framgår av nämndens internbudget 2023. Vi noterar att nämnden följer upp ytterligare två uppdrag utöver de som angivits i internbudgeten. Nämnden redovisar 19 uppdrag som genomförda, 3 uppdrag som pågående och 1 som kvarstående.

Beskrivning av grunden för nämndens bedömning lämnas för nämndens samtliga mål. I redovisningen av måluppfyllelsen framgår det vad som ligger till grund för nämndens bedömning av respektive mål.

Nämnden har beslutat om uppföljning av utbildningsförvaltningens verksamhetsplan. Av nämndens aktiviteter redovisas 62 som genomförda, 32 som pågående och åtta kvarstår.

Bedömning

Vår bedömning är att nämnden delvis har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

Bedömningen grundar sig på följande:

Internbudget

- Internbudgeten är upprättad enligt kommunens reglemente och styr- och ledningssystem. Målen innehåller nämndens förväntade resultat och vad verksamheten vill uppnå under budgetperioden. Verksamhetsplanen innehåller aktiviteter för samtliga mål i enlighet med den inriktning som anges i nämndens internbudget.

Löpande uppföljning av måluppfyllelse och vidtagna åtgärder

- Nämnden har löpande följt upp mål och uppdrag. Åtgärder med anledning av måluppfyllelsen har inte noterats i uppföljningen per den 31 augusti.

Måluppfyllelse 2023

- Vi delar nämndens bedömning att ett mål är uppnått, åtta mål är delvis uppnådda och två är inte uppnådda.

Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?

Granskningsinriktning:

- *Granskning av om nämnden redovisat att de uppnår beslutad budget.*
- *Granskning av nämndens löpande uppföljning av det ekonomiska utfallet.*
- *Granskning av om åtgärder vidtagits i de fall budgeten inte uppnås.*

Internbudget

Granskning av om internbudgeten är upprättad i enlighet med kommunens budget och kommunens reglemente.

lakttagelser

Av Reglemente för Linköpings kommun framgår nämndens uppdrag. Av kommunens budget framgår budgetramen för nämnden. Nämnden ska arbeta fram en budget med flerårsplan.

Nämnden beslutade 2023-03-23 om internbudget för 2023. Nämndens internbudget överensstämmer med kommunfullmäktiges beslutade budgetram för 2023. Förändring av nämndens budgetram skedde efter beslut av kommunfullmäktige om kompensation för pris- och lön vilket påverkade att nämnden kompenserades med 7,4 mnkr.

Måluppfyllelse för ekonomi

Granskningsinriktning:

- *Granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges budget.*
- *Granskning om åtgärder vidtagits i de fall inte budgeten uppnås.*

lakttagelser löpande verksamhet

Nämnden har följt verksamhetens ekonomi i tre delårsrapporter, per mars, augusti och oktober, som redovisats till kommunstyrelsen. Dessutom har ekonomin följts upp i månadsrapporter.

Nämnden har i den ekonomiska rapporteringen löpande prognostiserat utfallet på årsbasis. Nämnden prognostiserade den 31 augusti en negativ budgetavvikelse på - 38 mnkr jämfört med budget. Enligt kommunens ekonomistyrningsregler ska nämnder som prognostiserar eller befarar ett underskott som överstiger en procent av tilldelad budgetram, om underskottet uppgår till mer än 1 mnkr, snarast redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen. Nämndens prognostiserade underskott översteg inte en procent av tilldelad budgetram (0,9%) och det bedömdes vid delåret inte finnas behov av att redovisa åtgärdsplan till styrelsen.

lakttagelser nämndens ekonomiska utfall 2023

Nämnden redovisar ett underskott på - 56,2 mnkr jämfört med budget. Nämnden har inte beslutat om åtgärdsplan.

Bedömning

Nämnden bedöms inte ha en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi.

Bedömningen grundar sig på följande:

- Budgetramen är överensstämmande med kommunens budget.
- Nämnden har löpande följt upp det ekonomiska utfallet men vi kan inte verifiera att nämnden har beslutat om åtgärdsplan.
- Nämnden har inte följt beslutad budgetram. Nämnden redovisar ett negativt resultat jämfört med budget.

Har nämnden säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskning av intern kontroll är en översiktlig granskning av den struktur som nämnden har för den interna kontrollen och hur den är integrerad i organisation, system och nämndens löpande arbete.

Nämndens arbete

Granskning om nämndens arbete bedrivits i enlighet med reglemente, internbudget och verksamhetsplan.

lakttagelser

Nämnden har haft nio sammanträden under 2023. Möten har genomförts i enlighet med sammanträdesplanen.

Strukturen för uppföljning och rapportering framgår av Linköpings kommuns reglemente.

Granskningen visar att nämnden fått återkommande rapportering från verksamheten och ekonomi i enlighet med kommunens reglemente och kommunens årsplanering.

Delårsrapporten per den 31 augusti innehåller bland annat årsprognos mot fastställd budget och prognos för måluppfyllelse av både verksamhets- och ekonomiska mål.

System för internkontroll och riskhantering

Granskningsinriktning:

- *Granskning av om nämnden genomfört en riskanalys.*
- *Granskning av om nämnden upprättat en internkontrollplan.*
- *Granskning av redovisat resultat av utförd intern kontroll.*

I reglementet för Linköpings kommun framgår det att nämnderna och styrelsen ska vara uppmärksamma på risker. Av reglementet framgår också att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och styrdokument som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Nämnderna och kommunstyrelsen ska årligen ta fram internkontrollplan och följa upp planen i en rapport.

lakttagelser

Vid dialog beskrivs att nämnden har tagit del av en riskanalys som underlag för kontrollerna i internkontrollplanen.

Nämnden godkände vid sammanträde 2023-03-23 plan för internkontroll 2023.

Statusrapport avseende internkontroll har lämnats kontinuerligt till nämnden under året, bland annat i delårsrapport per mars och augusti.

Nämnden har i februari 2024 följt upp internkontrollplanen i en internkontrollrapport. Samtliga risker i nämndens internkontrollplan följs upp och redovisas i internkontrollrapporten och det framgår vilka kontroller som genomförts samt resultatet av dem. Avvikelser har noterats.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på följande:

- Nämnden kan verifiera att de utövar styrning och kontroll över nämndens verksamhet. Vi gör bedömningen att nämndsarbetet har bedrivits enligt reglemente, internbudget och verksamhetsplan.
- Vi gör bedömningen att nämndens arbete med intern kontroll är förenligt med vad som anges i reglementet för Linköpings kommun. Vi bedömer att nämndens resultat av utförd intern kontroll är delvis tillfredsställande.

Sammanfattande analys och bedömning av de tre revisionsfrågorna

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden delvis har en ändamålsenlig styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi.

Vår bedömning utgår från följande:

1. **Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?** Nämnden har delvis genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt utifrån mål, reglemente och budget.
Nämnden **rekommenderas** att vidta tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten.
2. **Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?** Vår bedömning utifrån genomförd granskning är att nämnden inte har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin utifrån kommunens budget och nämndens internbudget och uppdrag i reglementet. Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse. Nämnden **rekommenderas** att vidta tydliga åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans samt att ta fram och besluta om åtgärdsplan.
3. **Har nämnden säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?** Vår bedömning utifrån genomförd granskning är att nämnden i allt väsentligt bedriver ett systematiskt arbete med sin interna kontroll.

Bilaga 1 Nämndens mål

Nämnden redovisar i verksamhetsberättelsen följande måluppfyllelse.

Nämndens mål	Nämndens måluppfyllelse 2023.08	Nämndens måluppfyllelse 2023
Maximalt lärande	Uppfylls delvis	Delvis uppfyllt
Likvärdiga möjligheter	Uppfylls delvis	Delvis uppfyllt
Lust och engagemang	Uppfylls delvis	Uppfyllt
Kostnadseffektivt lokalutnyttjande	Uppfylls ej	Uppnås ej
Hög avtalstrohet	Uppfylls delvis	Uppnås ej
God ekonomisk styrning	Uppfylls ej	Delvis uppfyllt
Ändamålsenlig förvaltningsorganisation	Uppfylls delvis	Delvis uppfyllt
Digitaliseringens möjligheter tas tillvara	Uppfylls delvis	Delvis uppfyllt
Goda arbetsplatser	Uppfylls delvis	Delvis uppfyllt
Hållbart chef- och ledarskap	Uppfylls ej	Delvis uppfyllt
Nya vägar för kompetensförsörjning	Uppfylls delvis	Delvis uppfyllt

Bilaga 2 Avstämning hösten 2023

lakttagelser Delårsrapport 31/8

Ekonomi

Revisionsfråga	lakttagelse
Redovisar nämnden att de har förutsättning att uppnå budget?	Nämndens budget för 2023 är 3 824 mnkr vilket överensstämmer med kommunfullmäktiges budgetramar 2023. Nämnden prognostiserar ett utfall för 2023 på 3 869 mnkr. Det innebär en negativ budgetavvikelse på 38 mnkr jämfört med budget. Förändringar av nämndernas budgetramar efter att kommunfullmäktige beslutade om budget för 2023 är kompensation för pris- och lön, nytt avtal för Kommunal och ökade hyror externa fastighetsägare 7,4 mnkr beslutades i KS § 148, 2023-05-09.
Redovisas avvikelser på verksamhetsnivå?	Nämnden redovisar avvikelser på verksamhetsnivå. Följande verksamheter redovisar större budgetavvikelser. <ul style="list-style-type: none">- Öppen förskola -8,4 mnkr- Förskola +14,5 mnkr- Förskoleklass -15,6 mnkr- Grundskola +8,2 mnkr I delårsrapporten anges att det framförallt är grundskoleverksamheten som på aggregerad nivå genererar stora underskott. Underskottet beror på att organisationen inte har hunnit anpassas till den reviderade internbudgetens förutsättningar under vårterminens pågående läsår.
Har nämnden vidtagit åtgärder vid avvikelser av budgetutfallet?	Enligt kommunens ekonomistyrningsregler ska nämnder som prognostiserar eller befarar ett underskott som överstiger en procent av tilldelad budgetram, om underskottet uppgår till mer än 1 mnkr, snarast redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen. Nämndens prognostiserade underskott överstiger inte en procent av tilldelad budgetram (0,9%) och det finns därför ej behov av att redovisa åtgärdsplan till styrelsen.

Ändamålsenlig verksamhet - verksamhetsmål

Revisionsfråga	Iakttagelse
Har nämnden följt upp målen enligt internbudgeten?	<p>Nämnden redovisar att av 11 mål kommer 0 mål att uppnås, 8 uppnås delvis och 3 mål uppnås ej. Se bilaga nämndens mål.</p> <p>Nämnden redovisar uppföljning av samtliga 21 strategiska utvecklingsuppdrag, redovisning sker även av 2 uppdrag som kvarstår från tidigare år. 21 uppdrag redovisas som pågående, 1 som genomfört och 1 uppdrag anges som kvarstående. Nämnden lämnar ingen helårsprognos för om uppdragen kommer att nås vid årets slut.</p>
Är målen uppföljningsbara?	<p>Enligt kommunens instruktioner ska målen vara formulerade som ett önskvärt tillstånd. Måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån resultat, förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter. I delårsrapporten anges att bedömningen har genomförts enligt kommunens instruktion och samtliga mål har en motivering för vilka grunder bedömningen har gjorts på. Samtliga mål har mätbara indikatorer med målvärde för 2023. Flera indikatorer kan dock ännu inte mätas i delårsrapporten.</p>
Följs verksamhetsplanen upp?	<p>Verksamhetsplanen följs upp. Av uppföljningen framgår ingen helårsbedömning av aktiviteterna med de är bedömda utifrån skalan "pågående, genomfört och kvarstående". I uppföljningen anges att 13 aktiviteter är genomförda, 81 pågår och 7 kvarstår. 1 aktivitet saknar uppföljning.</p>
Har nämnden vidtagit åtgärder med anledning av måluppfyllelsen?	<p>I delårsrapporten bedöms tre av nämndens mål inte uppfyllas 2023. För att uppnå målet om kostnadseffektivt lokalutnyttjande beslutade nämnden 26 mars 2023, § 26, om effektivt lokalutnyttjande, målet bedöms trots det dock inte uppnås under 2023.</p>
Nämndens verksamhetsstatistik	<p>I delårsrapporten redovisar nämnden även volymtal och personalstatistik. Exempel på volymtal som följs upp är Antal barn i förskolan och Antal elever i förskoleklass/grundskola. Personal följs upp genom antal tillsvidareanställda, sjukfrånvaro och personalavgångar.</p>

lakttagelser intern kontroll

Revisionsfråga	lakttagelse
Nämndens arbete	Nämnden har under våren 2023 beslutat om delegationsordning.
Har styrelsen kontinuerligt följt upp verksamhet och ekonomi?	Nämnden har följt upp verksamhet och ekonomi i delårsrapporten den 31 mars och månadsrapporter enligt plan (april, maj). Händelser av väsentlig betydelse har noterats i delårsrapporten per 31/8.
Har nämnden beslutat om internkontrollplan	Beslut i samband med att internbudget 2023 beslutades 2023-03-23.
Har internkontrollplanen följts upp? <ul style="list-style-type: none"> • redovisas avvikelser? 	I internkontrollplanen framgår när arbetet ska följas upp och redovisas. I delårsrapporterna för mars och augusti lämnas en kortfattad beskrivning av utfört internkontrollarbete enligt intern kontrollplanen. Avvikelser redovisas och hanteras i viss utsträckning.
Har nämnden tagit del av en riskanalys som grund för kontrollerna i internkontrollplanen?	Vid dialog beskrivs att nämnden har tagit del av en riskanalys som underlag för kontrollerna i internkontrollplanen.
Har nämnden kontrollmoment inom alla de områden som framgår av internkontrollhandboken?	Enligt handboken ska planen innehålla kontrollmoment inom följande områden: <ul style="list-style-type: none"> • Verksamhet och organisation • Personal • Ekonomi • Administration • Oegentligheter, mutor och jäv. Alla områden finns med.